

HAAPAJÄRVEN KAUPUNKI
Ympäristötarkastaja

14.10.2025

§ 6/2025

Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 115 a §:n mukaisesta ilmoituksesta / Harri Kumpulainen

TOIMINNANHARJOITTAJA

Harri Kumpulainen
Y-tunnus 3175291-8
Yhteyshenkilö: Harri Kumpulainen, puh. 0451133384
harri.kumpulainen56@gmail.com

ELÄINSUOJA JA SEN SIJAINTI

Ilmoituksen mukainen toiminta sijaitsee Kärsämäellä Kivikon tilalla (RN:o 317-402-49-21). Tilan sijainti tasokoordinaattijärjestelmässä (ETRS-TM35FIN) on I=438537 P=7088587.

ILMOITUSVELVOLLISUUDEN PERUSTE JA TOIMIVALTAINEN VIRANOMAINEN

Toiminta on ilmoituksenvaraista ympäristönsuojelulain (527/2014) 115 a §:n 1 momentin sekä liitteen 4 kohdan 5 a) perusteella. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee ilmoituksen ympäristönsuojelulain 115 a §:n 2 ja 4 momenttien mukaan. Kärsämäen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Haapajärven kaupungin ympäristölautakunta, joka on päätöksellään 18.12.2024 § 69 delegoinut ympäristönsuojeluun liittyvien ilmoitusasioiden ratkaisuvallan viranhaltijalleen ympäristötarkastajalle. Kärsämäen kunnan osalta ympäristötarkastajana toimii Pyhäjärven kaupungin ympäristötarkastaja.

ASIAN VIREILLETULO

Ilmoitus on jätetty 26.6.2025 ja se tuli vireille 7.8.2025.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT

Tilalla on Kärsämäen valvontalautakunnan 27.2.2001 myöntämä ympäristölupa (Nro 2/2001) lihakarjatilan toiminnalle.

ALUEEN KAAVOITUS JA YMPÄRISTÖOLOSUHTEET

Uudisrakennus sijaitsee Kärsämäen Kokonperällä, haja-asutusalueella, noin 6 km Kärsämäen keskustasta etelän suuntaan. Tilakeskus ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Uudisrakennuksen etäisyys lähimpään vesistöön, Pyhäjokeen, on noin 1,5 km. Lähin vedenottoalue sijaitsee 4 km koilliseen valtatie 4/75 itäpuolella. Lähin Natura-alue sijaitsee noin 780 m päässä lounaan suunnassa.

ILMOITUKSEN SISÄLTÖ

Ilmoitusaineisto sisältää seuraavat asiakirjat:

- Eläinsuojan ilmoituslomake
- Eläinsuojan ilmoituslomakkeen liitetietoja
- Lomake 6045 a eläinsuojataulukot
- Uuden eläinsuojan pohja-, leikkaus- ja julkisivupiirustukset

- Vanhan navetan pohjapiirros
- Asemapiirros tilakeskuksesta
- Karttakuva vaikutusalueella olevista naapureista
- Naapuriluettelo
- Voimassa oleva ympäristölupa vuodelta 2001

KUVAUS TOIMINNASTA

Kivikon tilalla tuotetaan naudanlihaa. Nykyisin toimintaa harjoitetaan tilan olemassa olevassa navetassa, jossa on 45 lihasonnia (12–24 kk), 45 sonnivasikkaa (6-12kk) ja 50 sonnivasikkaa (alle 6kk). Investoinnin jälkeen eläimiä on kahdessa rakennuksessa yhteensä 70 lihasonnia (12–24 kk), 70 sonnivasikkaa (6-12kk) ja 70 sonnivasikkaa (alle 6kk).

Uudisrakennukseen tulee paikat 70 lihasonnille (12–24 kk) ja 35 sonnivasikalle (6-12kk). Tilan vanha navetta jää käyttöön 35 sonnivasikalle (6-12kk) ja 70 sonnivasikalle (alle 6kk). Uudisrakennuksen myötä tilan eläinmäärä tulee olemaan 210 kpl ja eläinyksikköinä 756 ey.

Uuden eläinsuojan yhteyteen rakennetaan lietesäiliö. Tilalla on ennestään lietesäiliötilavuutta 1570 m³ ja uuden säiliön tilavuus on 1000 m³. Lannan levitykseen on käytettävissä peltoalaa yhteensä 85,32 ha.

Eläinsuojan vähimmäisetäisyysvaatimukset hajun perusteella häiriintyviin kohteisiin

Uudisrakennuksen lyhin etäisyys naapurin asuintalosta on asemapiirroksen mukaan 248 m. Rakennettavaan eläinsuojaan sovelletaan valtioneuvoston asetuksen 138/2019 liitteen 1 mukaisesti vähimmäisetäisyysvaatimuksia häiriintyviin kohteisiin. Toiminnan koko on laajennuksen jälkeen 756 eläinyksikköä ja käytössä on lietelantala luonnollisella kuorettumalla, mikä tarkoittaa, että vähimmäisetäisyyden lähimpään häiriintyvään kohteeseen on oltava vähintään 150 metriä. Näin ollen sovellettava vähimmäisetäisyys häiriintyviin kohteisiin täyttyy. Eläinsuojan vaikutusalueella on yksi toiminnassa oleva eläinsuoja (Tila 317-402-48-8, Teerimäki).

Vesien- ja luonnonsuojelun kannalta häiriölle alttiit kohteet

Eläinsuoja ja sen toiminnot eivät sijaitse tärkeällä tai muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella. Uudisrakennuksen etäisyys lähimpään vesistöön, Pyhäjokeen, on noin 1,5 km. Eläinsuoja tai sen toiminnot eivät sijaitse tulva-alueella. Lähin Natura-alue sijaitsee noin 780 m päässä lounaan suunnassa.

Lannan käsittely ja varastointi

Lanta käsitellään tilalla lietelantana. Lietettä syntyy ilmoituksen mukaisesta eläinmäärästä laskennallisesti noin 1841 m³ vuodessa, pesuvesiä noin 378 m³ vuodessa ja esikuivatun säilörehun puristenestettä noin 22 m³ vuodessa. Tilan eläimiä ei laidunneta. Esikuivatun säilörehun puristenestettä ei kerätä erikseen talteen. Tarvittava lietelantatilavuus eläinsuojan pesuvedet ja puristenesteet huomioiden on laskennallisesti noin 2241 m³.

Vanhan navetan lietesäiliön tilavuus on 1570 m³. Vanhan navetan lietekuiluja ei esitetä hyväksyttäväksi lannan varastointitilavuuteen. Uuden eläinsuojan lietekuiluissa on käytössä painovoimainen lietteen poisto. Lietekuilujen ja pudotuskaivon tilavuus on yhteensä 860 m³ ja uuden rakennettavan lietesäiliön tilavuus on 1000 m³. Näin ollen lietteen varastointiin käytettävä yhteenlaskettu tilavuus on noin 3430 m³, mikä on riittävä suhteessa eläinmäärään. Sekä vanhan, että uuden lietesäiliön katteena on luonnollinen kuorettuma.

Rehujätettä syntyy ilmoituksen mukaan vuosittain n. 5 tonnia ja se käytetään pelloilla lannoitteena.

Suunnitelma lannan hyödyntämisestä

Lietelantaa käytetään peltojen lannoitukseen, näin saadaan kierrätettyä rehusadossa eläimille kerättyjä ravinteita takaisin peltoon. Lietelannan käytöllä hallitaan myös lannoituksen kustannuksia. Lietelanta parantaa maan rakennetta, ilmanvaihtoa ja vedenpidätyskykyä. Lietelanta levitetään ympäristönäkökohdat huomioiden mm. vesistöt ja ojat.

Lannan levitykseen on käytettävissä peltoalaa yhteensä 85,32 ha, josta omistuksessa olevaa peltoa 51,95 ha, vuokrapeltoa 33,37 ha ja sopimuspeltoa 16 ha. Peltoa ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Tilan omat pellot ja vuokrapellot kaikki ovat tällä hetkellä salaojitettuja.

Laskennallisesti luvan mukaista eläinmäärää vastaan tulee olla peltopinta-alaa vähintään 52,28 ha, joten peltopinta-alaa on riittävästi suhteessa eläinmäärään.

Eläinsuojan jätevesien käsittely

Eläinsuojan pesuvedet johdetaan lietesäiliöön ja edelleen peltolevitykseen.

Säilörehua varastoidaan aumassa, jonka pohjan materiaalina on kivistä tehty kantava kerros ja sen päällä muovi. Säilörehua varastoidaan esikuivattuna 1460 t/a, josta ei normaaliolosuhteissa synny puristenesteitä. Puristenesteelle ei näin ollen ole keräyskaivoa.

Uudisrakennuksessa ei muodostu wc-vesiä. Tilan vanhassa navetassa on wc, jonka vedet johdetaan asuinrakennuksen umpikaivoon. Navetalta muodostuu wc-vesiä arviolta 0,25 m³ vuodessa.

Tuotantopihan puhtaat hulevedet imeytetään ensisijaisesti maaperään. Nykyisen navetan piha-alue on päällystetty murskeella, kuten päällystetään uuden rakennuksen pihakin. Ne hulevedet, jotka eivät imeydy maaperään, johdetaan uuden eläinsuojan ympärysojaan.

Muita jätevesiä syntyy vähän, esim. koneita puhdistettaessa.

Eläinten laidunnus ja jaloittelutarha

Tilan eläimiä ei laidunneta, eivätkä eläimet pääse jaloittelutarhaan.

Tiedot syntyvistä jätteistä ja jätehuollosta

Jätelaji	Arvioitu määrä (kg/a)	Käsittely, säilytys ja jatkotoimituspaikka
Tavanomaiset jätteet		
Sekajäte	2000 kg	Vestia Oy, polttoon
Maatalouden muovit	7500 kg	Vestia Oy, polttoon
Vaaralliset jätteet		
Jäteöljyt	2000 kg	Kerätään 1 tn kontteihin (2 kpl), tyhjennys n. joka toinen vuosi, L&T, kierrätykseen
Muut öljyiset jätteet	150 kg	Kärsämäen hyötyjäteasemalle (itse kuljetetaan), roskapönttö konehallilla keräämiseen

Akut ja paristot	50 kg	Kerätään konehalliin (konehallissa kiinteä betonilattia), toimitetaan Haanpään purkamolle
Pilaantuneet rehut	5000 kg	Varastoidaan navetan päässä, pelloille lannoitteeksi

Vaarallisten jätteiden varastointitila on lukittava, katettu ja tiivispohjainen. Vaaralliset jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn vähintään kerran vuodessa.

Kuolleet eläimet odottavat muovin päällä noutoa, eläimet noutaa Honkajoki Oy.

Polttoaine- ja öljysäiliöt sekä muiden käytettävien aineiden ja kemikaalien kulutus sekä varastointi

Tilalla on polttoainesäiliö, jonka tilavuus on 3 m³. Säiliö on kaksivaippainen ja se on varustettu lukituksella, ylitäytönestimellä ja laponestolaitteella. Säiliö on sijoitettu betoniselle alustalle. Säiliö on tarkastettu vuonna 2023 paloviranomaisen toimesta. Tankkauspaikalla on 5 m² murskepohja.

Tilan konehallissa säilytetään muita öljytuotteita enintään 1000 litraa. Tuotteita säilytetään betonilattialla, eikä tilassa ole viemäriä. Öljytuotteiden vuosikulutus on enintään 600 litraa. Tilalla käytetään rehunsäilöntäaineena biologista säilöntäainetta, jonka kertavarastointimäärä ja vuosikulutus on enintään 3,5 kg. Lannoitteita säilytetään konehallissa maapohjalla. Määrän kasvaessa lannoitteita voidaan joutua säilyttämään ulkona. Lannoitteiden kertavarastointimäärä ja vuosikulutus on enintään 40 tonnia vuodessa.

Kasvinsuojeluaineita varastoidaan lämpökeskuksessa lukitussa, pakastearkusta tehdyssä säilytystilassa. Kasvinsuojeluaineiden kertavarastointimäärä on enintään 300 litraa ja vuosikulutus enintään 200 litraa. Pesuaineita ja desinfiointiaineita säilytetään karjakeittiössä ja niitä varastoidaan molempia enintään 10 litraa kerralla ja niiden vuosikulutus on molemmilla 10 litraa. Eläinten lääkkeitä säilytetään vanhan navetan karjakeittiön lääkekaapissa. Uuteen navettaan tulee vastaava säilytystila eläinten lääkkeille.

Tiedot maatilán vedenhankinnasta ja liikennejärjestelyistä

Tilan vesi tulee kunnan vesijohtoverkostosta. Vedenkulutus on noin 100 m³/vrk.

Tilalla on kaksi liittymää Kokonperäntielle ja kolmas liittymä tulee uudelle navetalle. Piha sijaitsee Kokonperäntien välittömässä läheisyydessä.

Teuras- ja eläintenkuljetusauto käyvät tilalla 9–10 kertaa vuodessa. Rehuauto käy tilalla 2 krt/kk. Säilörehua ajetaan kolme kertaa kesässä 50–100 kuormaa kerralla. Lietettä levitetään keväällä noin 150 kuormaa ja syksyllä noin 50 kuormaa, niin että säiliö on ajettu tyhjäksi lokakuun loppuun mennessä. Kylvötoihin liittyviä ajoja (kivenkeruu, äestys, kylvö) ajetaan noin 50 ajokertaa kesässä.

Arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltamisesta

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan käyttöä ohjaa sellaisten menetelmien ja teknologioiden hankinta ja käyttö, jotka minimoivat tilan ympäristövaikutuksia. Samalla niiltä odotetaan taloudellista kannattavuutta ja eläinten hyvinvointia.

Eläinten hyvinvointia ajatellen uuteen eläinsuojaan tulee luonnollinen ilmanvaihto, jossa

ilmatilavuutta on paljon. Vanhassa navetassa joudutaan rakenteiden takia käyttämään koneellista ilmanvaihtoa.

Eläinten rehu seostetaan seosrehuvaunulla, jolla se jaetaan suoraan ruokintapöydälle. Seoksen teossa pyritään optimoimaan rehun komponentit eläinten hyvinvointi huomioon ottaen.

Energian säästöä silmällä pitäen on uuteen navettaan valittu luonnollinen ilmanvaihto. Samoin liete johdetaan lietesäiliöön painovoimaisesti. Valaistus eläinsuojissa on ratkaistu LED-valaisimilla

Arvio toimintaan liittyvistä riskeistä, onnettomuuksien estämiseksi suunnitelluista toimista sekä toimista häiriötilanteissa

Tilalla on palo- ja pelastussuunnitelma. Suunnitelmassa on selvitetty yhteystiedot mm. tapaturman sattuessa.

Tilan tuotanto perustuu rehuntuottamiseen tuotantoeläimille ja eläinten kasvattamiseen. Työssä ollaan paljon tekemisissä tuotantoeläinten kanssa, mikä lisää tapaturman vaaraa. Eläinten kanssa työskennellään rauhallisesti ja johdonmukaisesti sekä harkitusti. Tapaturmariskiä pyritään siten pienentämään. Myös uusien työntekijöiden opastuksella pyritään minimoimaan tapaturmariskiä. Tapaturmariskiä on myös konetöissä. Sitä pyritään välttämään pitämällä koneiden suojat kunnossa.

Tuotantoeläimiin liittyy myös eläintaudit, joiden mahdollisuutta pyritään pienentämään rajoittamalla vierailuita eläinsuojaan.

Konerikkoja pyritään välttämään huolellisella käytöllä ja ennakoivalla huollolla. Toimintaan liittyy myös tilan ulkopuolisia riskitekijöitä, joista näkyvin lienee sääriski. Sääriskiä pyritään minimoimaan huolehtimalla peltojen kuivatuksesta ja kasvukunnosta.

Hyvä riskien hallinta auttaa tilaa selviytymään paremmin vastoinkäymisistä ja parantaa sen kilpailukykyä. Riskien arviointi ja hallinta ovat on jokapäiväistä toimintaa ja auttavat kehittämään tilan riskienhallintaa.

Arvio toiminnan päästöistä ja vaikutuksista ympäristöön

Toiminnasta voi mahdollisesti aiheutua pölyä, melua ja mahdollisia hajuhaittoja, jotka eivät oleellisesti vaikuta ympäristöön ja ovat kausittaisia. Mahdollisia hajuhaittoja syntyy lietettä sekoitettaessa ja levitettäessä.

Lietelantaa levitetään kahdessa eri jaksossa keväällä ja syksyllä. Suurin määrä lietteestä levitään viikkojen 20–23 aikana, muut ajankohdat ovat viikot 41–45. Liete sijoitetaan peltoon multaajalla, jolloin liete tuottaa vähemmän hajua.

Tilan töistä johtuvat meluhaitat liittyvät lietteen levittämiseen ja kylvötoihin sekä sadonkorjuuseen. Melua syntyy väistämättä, kun tehdään koneilla työtä. Traktorityöhuiput jaksottuvat viikoille 20–26. Traktorityöt tehdään klo 7–22, muu aika on hyvin satunnaista.

Pölyä syntyy kohtuullisen vähän koneilla kulkemisesta ja se on riippuvaista kesän kuivuudesta ja kulkupaikkojen kunnosta.

Tilan tärkeänä tavoitteena on minimoida ravinnepäästöt. Tuotantopanoksina hankitut ravinteet ovat arvokkaita, joten niitä ei ole kannattavaa käsitellä ja levittää huolimattomasti.

Lietelanta sijoitetaan multaamalla, jonka tarkoitus on viedä lietelanta mahdollisimman lähelle kasvin käyttötarvetta. Sijoittaminen minimoi ravinnepäästöjen mahdollisuuden.

Eläinsuojarakennuksen ja lietesäiliöiden rakennetta ja toimintoja tarkkaillaan päivittäin ja korjaustarpeet kunnostetaan pikaisesti. Nykyinen lietesäiliö on upotettu maahan noin 2,5 metriä. Säiliö on rakennettu suoraan kallion päälle.

Polttoainesäiliö on 2-vaippainen ja sen tilavuus on 3 m³. Säiliössä on ylitäytönestín, laponesto, sekä tankkausta varten automaattipistooli. Säiliötä ja sen toimintaa tarkastellaan aina tankatessa.

Tilalla ei ole talousvesikaivoa eikä siten tarvitse seurata pohjaveden laatua.

ILMOITUKSEN KÄSITTELY

Nähtävillä olo ja kuuleminen

Hakemuksesta on kuulutettu Haapajärven kaupungin ja Kärsämäen kunnan sähköisillä ilmoitustauluilla 7.8.-13.9.2025, jolloin asiakirjat on pidetty nähtävillä Haapajärven kaupungin verkkosivuilla. Kuulemiskirjeet on lähetetty kunnan terveydensuojeluviranomaiselle ja naapurikiinteistöjen omistajille (600 m säteellä) ja näin ollen varattu muistutusmahdollisuus ympäristönsuojelulain mukaisesti. Lisäksi Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle annettiin tieto ilmoituksen vireilläolosta.

Muistutukset

Hakemuksesta ei jätetty muistutuksia tai esitetty mielipiteitä.

Lausunnot

Hakemuksesta pyydettiin lausunto kunnan terveydensuojeluviranomaiselta.

Terveydensuojeluviranomainen totesi 12.9.2025 päivätyssä lausunnossaan seuraavaa:

"Terveydensuojelulain mukaan elinympäristöön vaikuttava toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että väestön ja yksilön terveyttä ylläpidetään ja edistetään. Elinympäristöön vaikuttavan toiminnan harjoittajan on tunnistettava toimintansa terveyshaittaa aiheuttavat riskit ja seurattava niihin vaikuttavia tekijöitä (omavalvonta). Toimintaa on harjoitettava siten, että terveyshaittojen syntyminen mahdollisuuksien mukaan estyy. Tähän liittyen toiminnanharjoittajan on syytä huomioida mm toiminnan synnyttämät ajoittaiset haju- ja meluhaitat, huolehtia haittaeläinten torjunnasta ja kuolleiden eläinten asianmukaisesta varastoinnista ja hävittämisestä sekä ehkäistä toiminnassaan kemikaalien, jätteiden ja lannan haitallisia vaikutuksia maaperään tai toimintansa vaikutusalueella sijaitsevien pohjavesialueiden, vedenottamoiden sekä mahdollisten yksityisten talousvesikaivojen/-lähteiden vedenlaatuun.

Ilmoituksen mukaan tilakeskus tai lantavarastot ja lannan levitykseen käytettävät pellot eivät sijoitu pohjavesialueelle. Ilmoituksen mukaan vähintään 50 m:n etäisyys talousvesikaivoon, lähteeseen tai vesistöön ei täyty. Tiedot on tarkistettava/tarvittaessa korjattava ja riittävistä suojavyöhykkeistä huolehdittava. Muistutetaan lisäksi, että mikäli esimerkiksi lannan levitykseen käytettävien peltojen läheisyydessä on talousvesikaivoja tai lähteitä, on vedenlaadun turvaamiseksi myös niiden ympärille jätettävä riittävä suojavyöhyke, jolla ei levitetä lantaa.

Tilalle tulee vesi kunnan vesijohtoverkostosta. Talousveden osalta on syytä huomioida varautuminen erityistilanteisiin esimerkiksi talousveden saastumisen tai sähkökatkon aikana

siten, että tilan toiminta voidaan turvata.

Lähin terveydensuojeluviranomaisen tiedossa oleva uimapaikka on Venetpalon uimaranta.

Tilakeskus ja pellot sijoittuvat maa- ja metsätalousvaltaiselle haja-asutusalueelle. Ilmoituksessa ei haeta poikkeamista vähimmäisetaisyydestä hajun perusteella häiriintyviin kohteisiin.

Haittaeläimiä tulee torjua rehuhygieniaan ja yleiseen viihtyvyyteen aiheutuvien haittojen vähentämiseksi. Eläinsuojan ja sen ympäristön yleisestä siisteydestä huolehtiminen ehkäisee osaltaan tuhoeläin-, karpäs- ja hajuhaittoja. Tuhoeläinten pääsy eläintiloihin tulee pyrkiä estämään.”

Hakijan vastine

Hakija jätti vastineen kunnan terveydensuojeluviranomaisen lausuntoon sähköpostitse 1.10.2025:

”Kaivo ei ole ollut käytössä 22–23 vuoteen koska sen vedessä olevat rauta, mangaani ja radon arvot ovat korkeita. Täten kaivoa ei tulla käyttämään myöskään tulevaisuudessa.”

Päätös

Pyhäjärven kaupungin ympäristötarkastaja hyväksyy tällä päätöksellä Harri Kumpulaisen ympäristönsuojelulain 115 a §:n mukaisen ilmoituksen nykyisen lihakarjatilaa laajentamisesta kiinteistöllä Kivikko (RN:o 317-402-49-21).

Toiminnassa on noudatettava muun lainsäädännön ohella valtioneuvoston asetusta ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (VNa 138/2019), sekä valtioneuvoston asetusta eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta eli ns. ”Nitraattiasetusta” (VNa 1250/2014).

Toimintaa on harjoitettava siten kuin ilmoituksessa on esitetty, seuraavia lupamääräyksiä noudattaen:

Määräys 1. Tilalla voidaan pitää enintään 70 lihasonnia (12–24 kk), 70 sonnivasikkaa (6–12kk) ja 70 sonnivasikkaa (alle 6kk), mikä on eläinyksiköiksi muutettuna 756 ey. Eläinmäärää ja ikäjakaumaa voidaan tilojen sallimissa puitteissa muuttaa edellyttäen, että lannantuotanto tai muut ympäristövaikutukset eivät keskimäärin ylitä edellä mainitun eläinyksikkömäärän lannantuotantoa ja ympäristövaikutuksia. Rakennettava eläinsuoja ja lietesäiliö on sijoitettava asemapiirustuksen mukaisesti.

Määräys 2. Tilalla tulee olla käytössä lannanvarastointitilaa 12 kuukauden aikana kertyvälle lannalle. Kun huomioidaan kertyvä lietelanta, eläinsuojan pesuvedet ja puristenesteet, tilalla tulee olla käytettävissä lietesäiliötilavuutta yhteensä vähintään 2241 m³. Lantaa voidaan myös luovuttaa sellaiselle hyödyntäjälle, jolla on ympäristöluvan tai ilmoituspäätöksen nojalla mahdollisuus lannan vastaanottoon, tai luovuttaa toiselle tilalle varastoitavaksi valtioneuvoston asetuksen 1250/2014 eli ns. ”Nitraattiasetuksen” mukaisesti.

Määräys 3. Eläinsuojassa muodostuva liete ja toiminnassa muodostuvat pesuvedet on varastoitava vesitiiviiksi rakennetuissa lietesäiliöissä. Eläinsuojan ja lietesäiliöiden pohjarakenteiden on oltava vesitiiviitä ja täyttää rakenteeltaan maa- ja metsätalousministeriön rakentamismääräysten ja -ohjeiden vaatimukset (MMM-RMO C4),

jottei aiheudu vuotoja pinta- tai pohjavesiin. Lietesäiliön kattaminen on suositeltavaa. Mikäli rehusta syntyy puristenesteitä, tulee ne kerätä talteen ja käsitellä lietteen mukana. Eläinsuojan katoilta kertyvät sade- ja sulamisvedet tulee johtaa lannan varasto- ja käsittelytilojen ulkopuolelle.

Määräys 4. Lietteen kuormaaminen on tehtävä tiivispohjaisella alustalla, joka kestää koneiden painon ja liikkumisen ja jolta voidaan tarvittaessa kerätä valunut liete pois. Lietesäiliöt on tyhjennettävä vähintään kerran vuodessa ja tyhjennyksen yhteydessä on tarkastettava säiliöiden kunto. Havaitut puutteet on korjattava välittömästi. Jos vuotoja tai likaantumista sattuu, alue on siistittävä.

Määräys 5. Lannan peltolevitystä varten tulee ilmoituksen mukaiselle eläinmäärälle olla peltopinta-alaa jatkuvasti vähintään 52,28 ha. Lannan peltolevityksessä tulee noudattaa valtioneuvoston asetusta eräiden maa- ja metsätaloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014). Asetuksella on säädetty mm. lannan levittämisen kieltoajasta, lannoitettavan pellon muokkauksesta ja suojaetäisyyksistä.

Lannan levitys ja kuljetus sekä muu toiminta tulee järjestää siten, ettei se aiheuta kohtuutonta haittaa alueen asukkaille. Kuljetuksen yhteydessä on pidettävä huolta, että lannan kuljetukseen käytettävät väylät pysyvät siisteinä ja kuljetusta tulee pyrkiä välttämään yöaikaan. Toiminnanharjoittajan tulee huolehtia siitä, että urakoitsijat ovat tietoisia lannan käsittelystä ja levittämistä koskevista määräyksistä.

Määräys 6: Kemikaalien, rehujen ja jätteiden varastoinnista ja käsittelystä ei saa aiheutua terveyshaittaa, epäsiisteyttä, roskaantumista, kohtuutonta hajuhaittaa tai maaperän, pohja- tai pintavesien pilaantumisvaaraa eikä muutakaan haittaa ympäristölle. Kemikaalit ja vaaralliset jätteet on käsiteltävä ja varastoitava katetussa ja tiivispohjaisessa varastossa, josta mahdolliset vuodot voidaan kerätä talteen.

Määräys 7: Polttonestesäiliöiden olla tyyppihyväksytyjä polttoaineen varastointia varten. Polttonestesäiliöiden tulee olla kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä ja niiden on kestettävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Polttonestesäiliöiden tulee olla varustettuja ylitäytön estävällä järjestelmällä ja laponestolaitteella tai vastaavilla laitteilla. Säiliöiden laitteet tulee lukita tankkausten väliaikoina ja säiliöt tulee pitää hyvässä kunnossa. Varastointipaikan läheisyyteen tulee varata riittävä määrä imeytysturvetta tai vastaavaa materiaalia mahdollisten vuotojen imeyttämistä varten.

Määräys 8: Koneita ja laitteita tankattaessa ja huollettaessa on huolehdittava siitä, että polttoaineita tai muita pilaantumisen vaaraa aiheuttavia aineita ei pääse maaperään tai pohjaveteen. Öljyvahinkojen varalta alueelle on varattava imeytysainetta. Mahdollisesta öljyonnettomuudesta on ilmoitettava Jokilaaksojen pelastuslaitokselle ja ympäristönsuojeluviranomaiselle. Öljyllä likaantunut maa ja imeytysaine sekä muut öljyiset jätteet toimitetaan vaarallisten jätteiden vastaanottoluvan saaneeseen paikkaan.

Määräys 9. Toimintaa on harjoitettava siten, että jätettä muodostuu mahdollisimman vähän. Vaaralliset jätteet on toimitettava luvalliselle vastaanottajalle vähintään kerran vuodessa. Hyötykäyttöön kelpaavat jätteet, mukaan lukien muovijätteet, on lajiteltava ja toimitettava niille tarkoitettuihin keräyspaikkoihin. Jätteiden välivarastointi kiinteistöllä on järjestettävä siten, että jättejakeet ovat suljetuissa tiloissa tai astioissa suojassa sääolosuhteilta ja eläimiltä. Hyötykäyttöön kelpaamaton jäte on toimitettava jätekeskukselle, jolla on asianmukainen lupa jätteen käsittelyyn. Jätteiden polttaminen on kielletty. Jätteiden käsittelyssä ja hyödyntämisessä on noudatettava voimassa olevia Jokilaaksojen

jätelautakunnan jätehuoltomääräyksiä.

Määräys 10. Kuolleet eläimet on varastoitava ennen poiskuljetusta tiivispohjaisella alustalla. Kuolleiden eläinten säilytystilojen desinfioinnista on huolehdittava.

Määräys 11. Toiminnassa syntyvät sosiaalitulojen WC-vedet tulee johtaa asianmukaiseen käsittelyjärjestelmään ja toimittaa jätevedenpuhdistamolle puhdistettavaksi. Mikäli lietettä käytetään peltolannoitteena, se on stabiloitava.

Määräys 12. Ilmoittajan on oltava riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista ja toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä ja varauduttava tilan oloihin soveltuvan tekniikan käyttöönottoon, mikäli se vähentää toiminnasta ympäristöön kohdistuvan kuormituksen määrää ja vähentää ympäristön pilaantumisen vaaraa ja on kohtuullisin kustannuksin toteutettavissa.

Määräys 13. Eläinsuojien sekä lietesäiliöiden rakenteiden tarkkailusta, huolloista ja korjauksista on pidettävä kirjaa, johon merkitään tarkastuksen ajankohdat, tehdyt havainnot ja tehdyt huoltotoimet. Toiminnanharjoittajan on ylläpidettävä vuosittain seurantatietoja eläinsuojan toiminnasta ainakin seuraavista asioista:

- a. eläinten määrä;
- b. toiminnassa muodostuva lannan määrä;
- c. käytettävissä oleva peltoala (ha), uudet ja muuttuneet peltoalat ja sopimukset;
- d. ympäristöluvanvaraiseen laitokseen toimitettujen ja haudattujen kuolleiden eläinten määrä (kpl/vuosi tai t/vuosi) ja toimituksen ajankohdat;
- e. tiedot toiminnassa syntyneistä jätteistä (jätelaji, määrä ja toimituspaikka)

Kirjanpito on pyydettyäessä esitettävä valvontaviranomaiselle.

Määräys 14. Toiminnan laajentuessa tai muuttuessa oleellisesti on siitä ilmoitettava Kärämäen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle hyvissä ajoin ennen muutoksen tapahtumista. Olennainen muutos voi olla esimerkiksi toiminnanharjoittajan vaihtuminen, eläinten määrässä tapahtuva muutos tai ympäristön pilaumisriskiin vaikuttava muutos. Mikäli toiminta muuttuu tai laajenee, on toiminnalle tarvittaessa tehtävä uusi ilmoitus tai haettava ympäristölupa. Myös toiminnan lopettamisesta on hyvissä ajoin ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Mikäli tilan eläinyksikkömäärä nousee yli 3000, tulee toiminnalle hakea ympäristölupa valtion ympäristönsuojeluviranomaiselta.

Määräys 15. Mikäli eläinsuojan yhteyteen tullaan myöhemmin perustamaan jaloittelutarha, tulee se varustaa reunoilla ja jätevesien keräyskaivolla. Eläinsuojan välittömässä yhteydessä sijaitseva jaloittelutarha on sijoitettava vähintään 100 metrin etäisyydelle lähimmästä hajusta häiriintyvistä kohteesta. Suunnitelma jaloittelutarhan rakenteista ja jätevesien käsittelystä tulee toimittaa lupaviranomaisen hyväksyttäväksi vähintään kolme kuukautta ennen hankkeen toteuttamista.

Määräys 16. Mikäli karjaa tullaan myöhemmin laiduntamaan, tulee laiduntavan karjan määrä sopeuttaa laidunalueen pinta-alaan, jottei ylitetä alueen maaperän ja kasvillisuuden kestävyyttä. Eläinsuojasta laidunalueelle johtavien kulkuteiden tulee olla kovapohjaisia ja niille kertyvä lanta tulee poistaa säännöllisesti. Laidunalueet tulee pitää hyvässä kunnossa ja laidunpaine tulee pitää kohtuullisena eroosion välttämiseksi. Väliaikaiset juotto- ja ruokintapaikat eivät saa aiheuttaa epäsiisteyttä, tai haju- ja terveyshaittaa. Eläimiä ei saa laiduntaa alle 50 metrin etäisyydellä vesistöstä tai talousvesikaivosta.

Luvan myöntämisen perustelut

Kun toimintaa harjoitetaan ilmoituksessa ja sen liitteissä sekä tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja noudatetaan päätöksen määräyksiä, toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset.

Toiminnasta ei aiheudu terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapuruussuhteista annetussa laissa (26/1920) tarkoitettua kohtuutonta rasitusta, kun otetaan huomioon toiminnan laatu, sijoituspaikka ja tämän päätöksen määräykset. Tilakeskus sijaitsee maa- ja metsätalousvaltaisella haja-asutusalueella, etäisyys lähimpään naapuriin täyttää vähimmäisetäisyysvaatimukset, eikä lähistöllä ole erityisen häiriintyviä kohteita, kuten esimerkiksi kouluja tai urheilukenttiä.

Noudattamalla ns. "Eläinsuoja-asetusta" (138/2019) ja "Nitraattiasetusta" (1250/2014) sekä tässä päätöksessä annettuja lannanlevitykseen ja kemikaalien käsittelyyn liittyviä määräyksiä, voidaan välttää merkittävät haitat vesistöille ja muulle ympäristölle.

Lupamääräysten perustelut

Määräys 1: Ilmoitus on hyväksytty eläinsuojan enimmäispaikkaluvun mukaisesti. Eläinten ikäjakaumakohtaiset määrät saattavat vaihdella kulloisenkin tuotantotilanteen mukaisesti sekä eläinaineksen uusimisen yhteydessä. Toimintaa tulee harjoittaa päätöksen perusteena olevien eläinten yhteenlasketun eläinyksikkömäärän puitteissa siten, että tuotanto tai muut ympäristövaikutukset eivät ylitä yllä mainitun eläinyksikkömäärän lannantuotantoa tai muita ympäristövaikutuksia. (YSL 52, 115 a §)

Määräys 2: Lannan varastointitilavuuksien tulee vastata 12 kuukauden laskennallista varastointitilavuutta. Lietelannan varastointitilavuudessa on otettu huomioon eläinsuojan pesuvedet ja mahdolliset rehusta syntyvät puristenesteet. Tilan toimintaan varatut lietesäiliöt riittävät ilmoitetulle eläinmäärälle. Riittävällä varastointitilavuudella estetään lannan ja virtsan joutuminen käsittelemättömänä ympäristöön. (YSL 7-8, 16–17, 52 §, VNa 1250/2014 5 §)

Määräys 3–4: Määräykset eläinsuojan ja lietesäiliöiden rakenteellisista vaatimuksista, käytöstä ja tarkkailusta on annettu maaperän sekä pinta- ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemiseksi ja hajuhaittojen vähentämiseksi. Lietesäiliön kattamisella on monia hyötyjä, jotka liittyvät erityisesti ympäristönsuojeluun, hajuhaittojen vähentämiseen ja ravinteiden hallintaan. Alueelle kerääntyvien vesien johtamisesta ei saa aiheutua haittaa muille kiinteistöille eikä ympäristön pilaantumisen tai terveyshaitan vaaraa. (YSL 7-8, 16–17, 52, 58, 66, 140 §, NaapL 17–18 §, VNa 138/2019 4 §, VNa 1250/2014 7 §, VL 5. luku 7–8 §)

Määräys 5: Eläinmäärään perustuva lannan levitysalan tarve lasketaan valtioneuvoston asetuksen 138/2019 liitteen 2 mukaisesti. Ilmoittajan käytettävissä oleva peltopinta-ala riittää lannan levitykseen. Lietteen levityksessä tulee huomioida levittämislle asetetut rajoitteet sekä häiriintyvät kohteet. (NaapL 17–18 §, VNa 138/2019 5 §, VNa 1250/2014 10 §)

Määräys 6: Määräyksellä kemikaalien, rehujen ja jätteiden varastoinnista ja käsittelystä estetään maaperän sekä pinta- ja pohjavesien pilaantumista. Kemikaalien varastoinnissa ja käytössä tulee ottaa huomioon valmisteiden käyttöturvallisuusohjeet. (YSL 6-8, 16–17, 20,

52, 58 §, JL 12–13 §, NaapL 17–18 §, VNa 138/2019 7 §, VNa 1250/2014 7 §, Jokilaaksojen jätelautakunnan jätehuoltomääräykset)

Määräys 7–8: Polttoaineen varastoinnista ja käsittelystä, sekä työkoneiden huollosta ja onnettomuuksiin varautumisesta on annettu määräyksiä maaperän, pohjaveden ja vesistöjen pilaantumisen ehkäisemiseksi. (YSL 16–17, 49, 52 §)

Määräys 9: Jätteen haltijaa koskevat yleiset velvollisuudet noudattaa jätelain etusijajärjestystä, selvilläolovelvollisuutta sekä jätehuollon huolehtimisvelvollisuuksia. Jätteiden ohjaamisella hyötykäyttöön tai loppusijoitukseen, sekä varastoinnin siisteydestä ja jätteiden asianmukaisesta käsittelystä huolehtimalla ehkäistään kiinteistön roskaantumista, sekä ympäristöön kohdistuvaa haittaa. (YSL 6-8, 16–17, 52, 58 §, JL 8, 12–17, 72–73 §, VNa 978/2021 33 §, Jokilaaksojen jätelautakunnan jätehuoltomääräykset)

Määräys 10: Kuolleiden eläinten varastointia ja käsittelyä koskeva määräys on annettu maaperän ja pohjavesien pilaantumisen sekä terveyshaittojen estämiseksi. Kuolleiden eläinten asianmukaisella hävittämisellä varmistetaan ympäristöhygienian yleisten vaatimusten täyttyminen ja estetään eläintautien leviäminen. (YSL 6-8, 16–17, 20, 52, 58 §, JL 13 §, NaapL 17–18 §, VNa 138/2019 8 §)

Määräys 11: Käymäläjätevesien asianmukainen käsittely vähentää vesien rehevöitymistä ja ulosteperäisten bakteerien leviämistä. Tilan oma umpisäiliöliete voidaan hyödyntää tilalla peltolannoitteena, kunhan liete käsitellään hygieeniseltä laadultaan haitattomaksi kalkkistabiloimalla tai muulla vastaavalla menetelmällä. (YSL 154-155 §, VNa 978/2021 12 §, MMa 964/2023 7 §)

Määräys 12–13: Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Toiminnanharjoittajan on seurattava ja hyödynnettävä toimialan parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä. Parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisen kautta voi tulla mahdollisuuksia vähentää päästöjä olennaisesti ilman kohtuuttomia kustannuksia. Kirjanpitoa ja raportoitavia seurantatietoja koskeva määräys on tarpeen valvonnan ja tarkkailun toteuttamiseksi. (YSL 6, 8 §, YSA 15 a §, VNa 138/2019 9 §).

Määräys 14: Olennaiset muutokset toiminnassa saattavat aiheuttaa tarvetta tarkistaa ilmoitusta tai suorittaa valvontatoimenpiteitä, joten niistä tulee ilmoittaa lupaviranomaiselle hyvissä ajoin. Toiminnan lopettamiseksi lupaviranomainen antaa määräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi. (YSL 29, 94, 170 §, YSA 8 §)

Määräys 15–16: Jaloittelutarhaa ja laidunnusta koskevilla määräyksillä pyritään ehkäisemään maaperän sekä pinta- ja pohjavesien pilaantumista, sekä naapureihin kohdistuvaa haittaa. Määräyksillä otetaan huomioon mahdollinen myöhemmin ajankohtaiseksi tuleva jaloittelutarhan tai laidunnuksen tarve. (VNa 138/2019 2, 6 §, VNa 1250/2014 4, 7 §, NaapL 17–18 §)

Lausunnon huomioon ottaminen

Terveystensuojeluviranomaisen lausunto on otettu huomioon lupamääräyksissä 3–13 ja 15–16.

Lupamääräyksiä ankarampien säädösten noudattaminen

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla tämän luvan määräystä

ankarampia säännöksiä tai tästä luvasta poikkeavia säännöksiä, on asetusta tämän päätöksen estämättä noudatettava.

Luvan voimassaolo

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi. Tämä päätös korvaa lainvoimaiseksi tultuaan Kärämäen valvontalautakunnan 27.2.2001 myöntämän ympäristöluvan (Nro 2/2001).

Päätöksen täytäntöönpano

Luvanvaraista toimintaa ei saa aloittaa ennen kuin päätös on lainvoimainen. Päätös on lainvoimainen 21.11.2025, mikäli siihen ei haeta muutosta.

Sovelletut säädökset

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 2, 6–12, 14–17, 19–20, 22–23, 27, 29 a, 39–39 a, 42–45, 48–49, 52–53, 62, 66, 70, 83–89, 94, 115 a–115 e, 123, 133–134, 154–155, 170, 172, 174, 189–191 ja 205 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta, ns. "Ympäristönsuojeluasetus" (713/2014) 3–4, 11–13 ja 15 a §

Valtioneuvoston asetus ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019)

Jätelaki (646/2011) 5–6, 8, 12–17, 24, 28–29, 72–73, 118–120 ja 122 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä, ns. "Jäteasetus" (978/2021) 2, 4, 7–9 ja 11–12 §

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 3–4 ja 17–20 §

Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta, ns. "Nitraattiasetus" (1250/2014)

Maa- ja metsätalousministeriön asetus lannoitevalmisteista (964/2023) 7 §

Vesilaki (587/2011) 5. luku 7–8 §

Muut ohjeet: Maa- ja metsätalousministeriön rakentamismääräykset ja -ohjeet: Kotieläinrakennusten ympäristöhuolto (MMM-RMO C4)

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Ilmoituksen käsittelymaksu on 1750 €. Maksuun lisätään naapurien kuulemiskulut toteutuneiden kulujen mukaan. Maksut perustuvat Haapajärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksaan (Haapajärven ympäristölautakunta 12.02.2025 § 4).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on tämän päätöksen liitteenä. Valitusaika päättyy 20.11.2025.

LIITTEET

Liite 1: Valitusosoitus

Päätöksestä tiedottaminen

Kuulutus päätöksestä on julkaistu 14.10.2025 ja tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta eli 21.10.2025.

Päätös lähetetään hakijalle, Haapajärven kaupungin ympäristölautakunnalle, Haapajärven kaupungin terveydensuojeluviranomaiselle ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle. Hakemusvaiheessa kuulluille lähetetään päätöksen antamisesta tiedoksiannot.

Kuulutus ja päätös pidetään nähtävillä 14.10.-20.11.2025 välisen ajan Haapajärven kaupungin ja Kärämäen kunnan sähköisillä ilmoitustauluilla.

Valitusoikeus on:

- 1) sillä, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea (asianosainen);
- 2) kunnan jäsenellä;
- 3) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 4) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 5) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;
- 6) muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa yleisen ympäristön- ja luonnonsuojeluedun valvomiseksi sellaisesta päätöksestä, jolla Vaasan hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen.

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valituksella, joka on tehtävä kirjallisesti. Valituskirjelmä on osoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle ja toimitettava liitteineen valitusajan kuluessa Vaasan hallinto-oikeudelle.

Postiosoite: Vaasan hallinto-oikeus, PL 204 (Korsholmanpuistikko 43), 65101 Vaasa

Sähköinen asiointi: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

Puhelin: kirjaamo 029 564 2780

Faksi: 029 564 2760

Hallinto-oikeuden kirjaamon aukioloaika: ma-pe klo 8.00–16.15.

Valitusaika

Valitusaika alkaa kaikkien osalta julkisen kuulutuksen julkaisemisajankohdasta 14.10.2025.

Valitusajaan lasketaan päätöksen tiedoksisaantiaika (7 päivää) sekä sen jälkeen 30 päivää. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavan arkipäivän.

Valitusaika päättyy 20.11.2025.

Valituksen toimittaminen

Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, postitse tai lähetin välityksellä.

Postittaminen tai toimittaminen lähetin välityksellä tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Postiin asiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta;
 - 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
 - 3) vaatimusten perustelut;
 - 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.
- Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta, sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei päämies ole valtuuttanut häntä suullisesti Vaasan hallinto-oikeudessa. Asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee kuitenkin esittää valtakirja ainoastaan, jos hallinto-oikeus niin määrää.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu. Maksun perimättä jättämisestä on säädetty erikseen (Tuomioistuinlaki, 1455/2015).